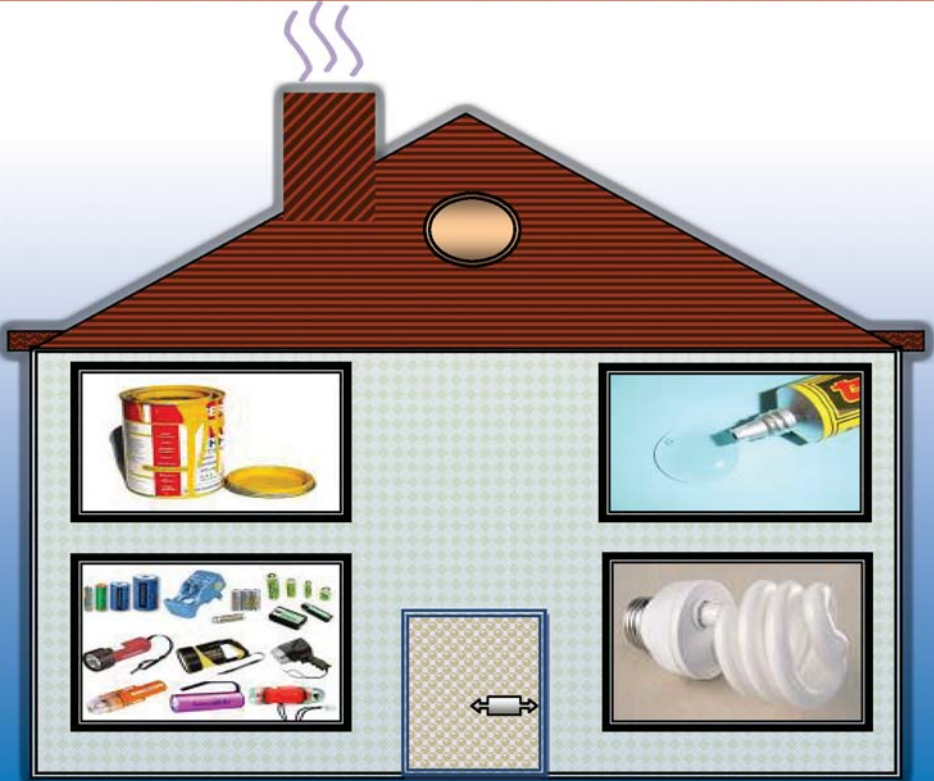

T.C.
Çevre ve Orman
Bakanlığı

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EVİMİZDEKİ TEHLİKELİ ATIKLAR

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

EVİMİZDEKİ TEHLİKELİ ATIKLAR
EL KİTAPÇIĞI

Ekim - 2009
ANKARA

Bu kitapçık, evlerdeki tehlikeli atıklar hakkında kişileri bilgilendirmek, atık oluşumunu azaltmak, tehlikeli ve zararlı maddelerin kullanımından kaçınılması veya doğru kullanımın sağlanması ile atıkların uygun bertarafının temini amacıyla Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.

Ekim 2009

© T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı
Söğütözü Cad. 14/E 06560 Ankara
Telefon 0312 207 50 00 • Faks 0312 207 64 46
<http://www.atikyonetimi.cevreorman.gov.tr>

Önsöz

Türkiye, hızla gelişen, büyüyen ve kalkınan bir ülkedir. Bunun neticesinde; ekonomik büyüme, nüfus artışı ve refah seviyesinin yükselmesi, giderek artan miktarda atık üretimine yol açmaktadır. Günlük yaşamda kullandığımız ve hayatımızı kolaylaştıran birçok tehlikeli ürün bulunmaktadır. Bu ürünler işlerimizi daha hızlı, kolay ve etkili bir şekilde yapmamızı sağlayan temizlik malzemeleri, deterjanlar, boyalar, kişisel bakım ürünleri, pestisitler gibi çok çeşitlidirler. Ancak evimizde kullandığımız birçok ürün tehlikeli kimyasal maddeler içermekte ve bu ürünlerin uygun bir şekilde kullanılmaması ya da bertaraf edilmemesi halinde zararlı etkileri görülebilmektedir.

Anayasamızın 56 ncı maddesinde "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir" denmektedir. Atık yönetiminde çeşitli kurum ve kuruluşların yanında toplumun en temel noktası olan bireylere ve ailelere önemli görevler düşmektedir. Bu nedenle tehlikeli maddeler içeren ürünler ile güvenilir olmayan ürünleri elden geldiğince tüketmemek, oluşan atıkları ayrı toplama torbalarında ya da kaplarında biriktirerek tehlikeli nitelikteki atıklar ile değerlendirilebilir ambalaj atıkları gibi atıkları evsel atıklarımızdan ayrı toplamak basit ancak hem çevre ve insan sağlığı, hem de ülkemizin ekonomik kazanımları açısından çok kıymetli adımlardır.

Bu itibarla, evimizde oluşan tehlikeli atıklara ilişkin olarak hazırlanan bu rehber kitapçığın vatandaşlarımıza faydalı ve ülkemize hayırlı olmasını temenni eder, emeği geçen Bakanlığım Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. EVİMİZDE OLUŞAN	
TEHLİKELİ ATIKLAR	6
Aerosoller (basınçlı kaplar)	7
Ahşap koruyucular	8
Ahşap mobilya ve yer döşemeleri boyaları/temizleyicileri/cıvaları	8
Akümülatörler	9
Antifiriz	10
Araç camı temizleme sıvısı	10
Asbest içeren fren balataları	11
Ayakkabı boyaları	12
Boya / vernik sökücüleri	13
Boya tinerleri	13
Çamaşır suları	14
Deterjanlar (çamaşır ve bulaşıklar için)	15
Dezenfektanlar	16
Duman dedektörleri (iyonize tip)	16
Evsel tıbbi atıklar	17
Fırın temizleyicileri	18
Flüoresan lambalar	19
Fren sıvıları	19
Gübreler	20
Güve yok ediciler	21
Halı temizleyicileri	22
Havuz / spa kimyasalları	23
İlaçlar (kullanılmayan / tarihi geçmiş olan)	24
Metal boyaları / temizleyicileri	24
Motor yağları / yağ filtreleri	25
Oda spreyleri / hava temizleyicileri ..	26
Ojeler / oje çıkarıcılar	26
Pestisitler (böcek, kemirgen, yabani ot öldürücüler ve fungusitler)	27
Piller	28

Resim ve el sanatları malzemeleri	29
Saç boyaları	29
Saç jölesi	30
Saç spreyi	31
Solvent bazlı boyalar	31
Su bazlı boyalar	32
Transmisyon sıvısı	33
Yağ çözücüler (otomobiller için)	33
Yağlama yağı / makina yağı	34
Yapıştırıcılar ve tutkallar	34
Yosun öldürücüler	35

EVİMİZDEKİ TEHLİKELİ ATIKLAR

1.GİRİŞ

E VSEL TEHLİKELİ ÜRÜNLER

Günlük yaşamda kullandığımız ve hayatımızı kolaylaştıran birçok tehlikeli ürün bulunmaktadır. Bu ürünler işlerimizi daha hızlı, kolay ve etkili yapmamızı sağlayan temizlik malzemeleri, deterjanlar, boyalar, kişisel bakım ürünleri, pestisitler gibi çok çeşitlidirler.

Acaba bu ürünlere güvenebilir miyiz?

Tüketici olarak marketten satın aldığımız bir ürünün genellikle güvenilir olduğuna inanırız. Ancak evlerimizde kullandığımız birçok ürün tehlikeli kimyasal maddeler içermekte ve bu ürünlerin uygun bir şekilde kullanılmaması ya da bertaraf edilmemesi halinde zararlı etkileri görülebilmektedir. İhtiyacımız olan ürünlerin hangilerinin tehlikeli olduğunu, tehlikeli olması durumunda ürünün kullanımı, saklaması ve alternatifi olan ürünle ilgili bilgimiz olması halinde evimizi ve çevremizi daha sağlıklı ve yaşanılabilir düzeye taşımamız mümkün olacaktır.

Ürün Tehlikeli mi?

Öncelikle satın alacağımız ürünün etiketi dikkatle okunmalıdır. Etiket bilgilerinde ürünün tehlikeli olup olmadığı hususunda bilgiler ve işaretler bulunmaktadır. Eğer ürün tehlikeliyse aşağıdaki tehlikelilik işaretlerinden bir ya da birkaçı bulunacaktır.

Yanıcı

Korozif/Kostik

Patlayıcı/Reaktif

Toksik/Zehirli

Radyoaktif

- Yanıcı: Ateşte kolayca tutuşur ve yanar.
- Koroziif/Kostik: Canlı dokuyu yakar ve tahriş eder.
- Patlayıcı/Reaktif: Isı, basınç ya da farklı maddelerle reaksiyona girebilir. Patlayabilir.
- Toksik/Zehirli: Solunması, yutulması ya da absorblanması halinde ölüme varabilen ciddi zararlar verir.
- Radyoaktif: Hücreye ve genetik maddeye zarar verir.

Evsel Tehlikeli Atık Miktarı Nasıl Azaltılabilir?

Tehlikesiz ürünler, tehlikelilik özelliği az olan ürünler ya da alternatif ürünler kullanılabilir. Ancak tehlikelilik özelliği taşıyan bir ürünün kullanılması gerekiyorsa dikkat edilmesi gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Şöyle ki ;

- İhtiyaç kadar satın alınmalıdır
- Tehlikeli ürünlerin etiket bilgileri okunmalı ve en az tehlikeli olanı tercih edilmelidir. Ürünün üzerinde tehlikelilik işaretleri ve bilgisi yoksa tehlikesiz olduğu düşünülmelidir.
- Ürünün tamamı tüketilmelidir.
- Tamamı tüketilemiyorsa ihtiyacı olan birine verilmelidir.
- Tehlikeli ürün hakkında bilgi ve güvenli bertaraf yöntemleri araştırılmalıdır. Bu hususta www.atikyonetimi.cevreorman.gov.tr adresine başvurabilirsiniz.

Evsel Tehlikeli Ürünler Kullanılırken Nelere Dikkat Edilmelidir?

Etiket bilgilerine uygun olarak gerekli koruyucu eldiven, maske ve elbise kullanılmalıdır. Nitril eldivenler asit ve bazlar dışında birçok tehlikeli ürünün kullanılmasında zararlı etkilerinden korunmak için uygundur. Asit ve bazların kullanımında dayanıklı kauçuk eldivenler giyilmelidir. Toz maskeleri de tehlikeli kimyasalların solunmasının önlemesi açısından önemlidir.

Ortamın iyi havalandırılması gerekir:

Birçok tehlikeli ürünün etiketinde ürünün kullanımı sırasında ortamın havalandırılması gerektiği hususu yer alır. Hava sirkülasyonunun sağlanması için ürünün kullanıldığı ortam da dahil olmak üzere evin tüm kapı ve pencereleri açılmalı maksimum havalanmayı sağlayacak şartlar yerine getirilmelidir.

Güvenli bir ortamda saklamak gerekir:

Tehlikeli ürünün kullanılmadığı zamanlarda kapağı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve evcil hayvanların ulaşamayacakları kilitli bir yerde saklanmalıdır. Ürün tamamen bitene kadar ya da bertaraf edilinceye kadar orjinal ambalajında saklanmalıdır. Tehlikeli ürünler birbirleriyle karıştırılmamalıdır. Yanıcı ürünlerin ısı ve ateş kaynaklarından uzakta bulundurulması gerekir. Ürünler etiket bilgilerine uygun sıcaklık ve koşullarda saklanmalıdır.

Alınabilecek ek tedbirler de bulunmaktadır:

Tehlikeli ürünlerin kullanılması sırasında kontakt lensler çıkarılmalıdır. Kontakt lensler tehlikeli kimyasal gazları absorblar ve göze zarar verebilirler. Tehlikeli ürünün kullanılması sırasında iş elbiseleri giyilmeli iş bittikten sonra çıkarılmalı ve cildin temas eden bölümleri yıkanmalıdır.

Evsel Tehlikeli Ürünler Güvenli Olarak Nasıl Bertaraf Edilmelidir?

Evsel tehlikeli ürüne ihtiyaç yoksa ve kimseye de verilemiyorsa güvenli bir şekilde bertarafının sağlanması gerekir. Birçok tehlikeli atığın evsel tehlikeli atıkların yönetimi programı kapsamında toplanması ve bertaraf edilmesi gerekmektedir. Konu ile ilgili olarak yerel yönetimlerden ve www.atikyonetimi.cevreorman.gov.tr adresinden bilgi alınabilir.

Evsel tehlikeli atıkların güvenli bir şekilde bertaraf tesislerine ulaşmasının sağlanması için:

- Ürünler kendi orjinal ambalajlarında etiket bilgileri görünür şekilde saklanmalıdır. Üzerindeki etiket bilgileri yoksa ve ürün hakkında bilginiz varsa elinizle ürünün adı, tehlikelilik özellikleri vs. bilgiler yazılarak yetkililere teslim edilmelidir.
- Tehlikeli atıklar birbirine karıştırılmamalıdır.
- Tehlikeli atığın ambalajından sızmadığından emin olunmalıdır. Sızıntı vs. görülmesi halinde atığın orijinal ambalajıyla beraber ikinci sızdırmaz bir ambalaja alınması gerekir.
- Tehlikeli atıklar yetkililere teslim edilinceye kadar çocuklardan, evcil hayvanlardan ve yiyeceklerden uzak bir ortamda saklanmalıdır.

Evsel Tehlikeli Ürünlerin Zararları Nelerdir?

İnsanlar İçin:

Tehlikeli kimyasallara maruz kalınan miktar ve süreye bağlı olarak zararlı etkileri görülür.

- Az zamanda ve düşük miktarda maruz kalınması halinde akut etkiler ortaya çıkar ki bu etkiler; baş ağrısı, boğaz ağrısı, nefes darlığı, cilt, göz ve burunda görülen yanma, kaşıntı ve kızarıklıklardır.
- Uzun zamanda ve çok miktar tehlikeli kimyasala maruz kalınması halinde kronik etkiler ortaya çıkar ki bu etkiler; akciğer, böbrek ve merkezi sinir sisteminin zarar görmesi, kanserojen etki, doğum kusurları hatta ölümcül sonuçlardır.

Tehlikeli kimyasalların zararlı etkileri 3 şekilde ortaya çıkar:

Yeme/içme: Tehlikeli ürünün yenilmesi ya da içilmesi sonucu zehirlenmelere çok sık rastlanır. Özellikle çocuklarda ve evcil hayvanlarda görülür.

Soluma: Tehlikeli kimyasalın solunması durumunda göz, cilt ve akciğerlere zarar verebilir.

Ciltle temas ve absorpsiyon: Pestisitler gibi bazı kimyasallar ciltle temas edince absorblanarak kana karışabilir.

Çevre İçin:

Tehlikeli atıkların uygun yöntemlerle bertaraf edilmemesi halinde sadece insanlar değil, bitkiler, hayvanlar ve tüm doğa zarar görür.

- Normal şartlarda bir evde 1.5 kg – 5 kg arasında tehlikeli ürün bulunur.
- Her yıl tonlarca tehlikeli atık evsel atıklarla beraber çöpe atılmakta ve depolama alanlarında bu atıkların birlikte depolanması sonucu yer altı suyu kirliliği meydana gelmektedir.
- Evsel tehlikeli atıkların yere dökülmesi sonucu yüzeysel su kaynaklarında kirlilik meydana gelmektedir. Mesela; motor yağıyla kirlenmiş yüzeysel su kaynağında1 litre motor yağı, 1 milyon litre suyun kirlenmesine neden olur, ayrıca sudaki balıkların ve diğer canlıların yaşamını tehdit eder.

2. EVİMİZDE OLUŞAN TEHLİKELİ ATIKLAR ŞUNLARDIR;

Aerosoller (Basınçlı Kaplar)

Ahşap koruyucular

Ahşap mobilya ve yer döşemeleri/ Boyaları/ Temizleyicileri/ Cilaları

Akümülatörler

Antifiriz

Araç camı temizleme sıvısı

Asbest içeren fren balataları

Ayakkabı boyaları

Boya/Vernik sökücüleri

Boya tinerleri

Çamaşır suları

Deterjanlar (Bulaşıklar ve çamaşırlar için)

Dezenfektanlar

Duman dedektörleri (İyonize tip)

Evsel tıbbi atıklar

Fırın temizleyicileri

Flüoresan lambalar

Fren sıvıları

Gübreler

Güve yok ediciler

Halı temizleyicileri

Havuz/Spa temizleyicileri

İlaçlar (Kullanılmayan / Tarihi geçmiş olan)

Metal boyaları / Temizleyicileri

Motor yağları / Yağ filtreleri

Oda spreyleri / Hava temizleyicileri

Ojeler / Oje çıkarıcılar

Pestisitler

Piller

Resim ve el sanatları malzemeleri

Saç boyaları

Saç jölesi

Saç spreyi

Solvent bazlı boyalar

Su bazlı boyalar

Transmisyon sıvısı

Yağ çözücüler (Otomobiller için)

Yağlama yağı / Makine yağı

Yapıştırıcılar ve tutkallar

Yosun öldürücüler

AEROSOLLER (BASINÇLI KAPLAR)

Tehlikeli bileşeni:

Metilen klorür, azotprotoksik, propan, trikloreten, trikloretilen

Potansiyel tehlikeleri:

Basınçlı ambalajların patlama ihtimaline karşın yüksek ısıya maruz bırakılmamalıdır. Bileşenleri yanıcı, toksik, irite edici ve zehirli olabilir.

Kullanımı :

Mobilya boyaları, deodorantlar, oda spreyleri vb. ürünler basınçlı kaplar içerisinde bulunabilirler. Basınçlı ambalajlar; patlayıcı ve yanıcı olmaları nedeniyle oda sıcaklığında tutulmalı ve dikkatle kullanılmalıdır. Aerosol gazlarının ısınması halinde flor, klor gibi toksik gazlar ortaya çıkabilir. Kloroflorokarbonlar ozon tabakasına zarar verirler. Havaya püskürtülen partiküller kana kolayca karışır, cilde zarar verir, solunması halinde tehlikelidir. Kullanımı sırasında ortamın iyi havalandırılması gerekmektedir. Çocukların ulaşamayacağı, ısı ve sıcaklıktan uzak ortamlarda saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilmelidir. Boş ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ambalaj boş değilse, bertarafı hususunda belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Aerosol ambalajlar yerine pompalı spreylere ya da alternatif ürünler kullanılabilir.

AHŞAP KORUYUCULAR

Tehlikeli bileşeni:

Bakır oleat, maden ruhları, naftenik asit

Potansiyel tehlikeleri:

Kanserojen etkisi olan kreosot ve inorganik arsenik bileşikleri canlılarda genetik yapıya zarar verirler.

Kullanımı :

Kullanılması esnasında ortam iyi havalandırılmalı, etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Ahşap koruyucu kullanılmış ahşaplar kesinlikle yakılmamalıdır.

Bertarafı:

Ürün kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

AHŞAP MOBİLYA VE YER DÖŞEMELERİ BOYALARI/TEMİZLEYİCİLERİ/CİLALARI

Tehlikeli bileşeni:

Amonyak, aromatik solventler, fenol, petrol distileleri, silikonlar, sentetik polimerler, trikloretan, terebentin

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, toksik, irite edici

Kullanımı :

Kullanılması esnasında etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

AKÜMÜLATÖRLER

Tehlikeli bileşeni:

Sülfürik asit, kurşun

Potansiyel tehlikeleri:

Sülfürik asidin korozif olması nedeniyle cilde ve göze zarar verir. Kurşun ise çevre ve insan sağlığı açısından son derece tehlikelidir.

Kullanımı :

Kullanımı ve saklanması hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır. Akümülatörlere su koyulurken koruyucu eldiven ve gözlük kullanılmalıdır. Çocuklardan ve ateşten uzak kapalı bir ortamda saklanmalıdır.

Bertarafı:

Çöp kutusuna atılmamalıdır. Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Geri dönüşüme uygun akümülatörler kullanılabilir.

ANTİFİRİZ

Tehlikeli bileşeni:

Etilen glikol, metanol, nitritler

Potansiyel tehlikeleri:

Kokusu çekici olup, koklayan çocukların ve evcil hayvanların solunum sistemlerine, canlılarda beyin ve böbreğe zarar verir.

Kullanımı:

Kullanımı ve saklanması hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır. Yere dökülmesi halinde absorban bir malzemeyle temizlenmelidir.

Çocuklardan ve evcil hayvanlardan uzakta, soğuk ve kapalı bir yerde saklanmalıdır.

Atık antifirizler kullanılmış yağlarla karıştırılmamalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi

Bileşiminde etilen glikol yerine propilen glikol içeren ya da geri dönüşüme uygun antifirizler kullanılabilir.

ARAÇ CAMI TEMİZLEME SIVISI

Tehlikeli bileşeni:

Metanol, etilen glikol, izopropanol

Potansiyel tehlikeleri:

Toksik. Yutulması halinde zararlıdır.

Ciltle temasından ve solunmasından kaçınılmalıdır.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.

2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Metanol içermeyen ürünler tercih edilebilir.

ASBEST İÇEREN FREN BALATALARI

Tehlikeli bileşeni:

Asbest

Potansiyel tehlikeleri:

Asbest içermesi nedeniyle insan sağlığı açısından son derece zararlıdır.

Kullanımı :

Asbest söküm işlemi bu konuda uzman kişiler tarafından yapılmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Asbest içermeyen ürünler tercih edilebilir.

AYAKKABI BOYALARI**Tehlikeli bileşeni:**

Metilen klorür, nitrobenzen, silikon, trikloretilen

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Toksik.

Ciltle teması halinde absorblanması ve buharının solunması durumunda zararlı etkileri görülür.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Sprey boyalar yerine süngerli boyalar tercih edilebilir. Böylece daha az solvent havaya karışmış ve solunmuş olur.

BOYA / VERNİK SÖKÜCÜLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Solvent bazlı aseton, benzen, karbontetraklorür, metanol metilenklorür, fenoller, toluen, su bazlı alifatik petrodistileleri, dibazik asit esterler, propanik asit, propilen karbonat sodyum hidroksit

Potansiyel tehlikeleri:

Solvent bazlı ürünler yanıcı ve toksiktirler. Buharları kolayca solunur ve ciltle temas etmesi halinde zararlıdır. Alkali bazlı ürünler koroziftirler. Benzen içeren ürünler kesinlikle kullanılmamalıdır.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. İhtiyaç kadar satın alınmalı ve kullanılmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Şayet sökülecek boya kurşun içermiyorsa hiçbir kimyasal madde kullanılmadan kazılarak, raspalanarak ya da kumla çıkması sağlanabilir. Su ve alkali bazlı boya sökücüler solvent bazlılardan daha az tehlikelidir.

BOYA TİNERLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Aseton, metanol, naftalin, toluen, terebentin,

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, Toksik. Buharları kolayca solunur ve sıvı halde ciltle temas etmesi halinde zararlıdır.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve lisanslı geri kazanım tesislerine gönderilmelidir.

Alternatifi:

Su bazlı ürünler tercih edilebilir

ÇAMAŞIR SULARI**Tehlikeli bileşeni:**

Hidrojen peroksit, okzalik asit, sodyumhipoklorit, sodyum perborat, sodyum perkarbonat

Potansiyel tehlikeleri:

Klorlu çamaşır suları reaktif olup, diğer temizlik malzemeleriyle karıştırıldıkları zaman oksit gaz çıkışına neden olur. Gözleri ve cildi tahriş eder. Koroziftir.

Kullanımı :

Cildin direk temas etmemesi gerekir. Koruyucu eldiven giyilmelidir. Kullanımı esnasında ortam iyi havalandırılmalıdır. Ambalajının ağzı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; bol suyla beraber azar azar lavabo ya da tuvalete dökülerek kanalizasyon sistemine verilebilir.

Alternatifi:

Klorlu amaşır sularının tüketimi azaltılabilir. Oksijenli amaşır suları ya da boraks tercih edilebilir. Hidrojen peroksit bazlı çamaşır suları tercih edilebilir.

DETERJANLAR (ÇAMAŞIR VE BULAŞIKLAR İÇİN)

Tehlikeli bileşeni:

Katyonic ve anyonik deterjanlar, fosfatlar, sodyum karbonat, farklı yüzey aktif maddeler

Potansiyel tehlikeleri:

Yutulması halinde zararlıdır. Ciltle ya da gözle direk teması halinde yanma hissi verir, ciltte kaşınma ya da tahriş edici olabilir. Sıvı bulaşık makinası deterjanları daha az tehlikelidir.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. rn tamamen tktilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dnşim kutusuna atılabilir.
2. rn tamamen tktilmemiře; bol suyla beraber azar azar lavabo ya da tuvalete dökülerek kanalizasyon sistemine verilebilir.

Alternatifi:

Bulaşıklar için sıvı deterjanlar, çamaşırlar için ise sabun tercih edilebilir. Çamaşırların son durulama suyuna 1-2 fincan sirke eklenmesi halinde çamaşırda kalan bakiye sabunlar da yok edilmiş olur. Sirke aynı zamanda ürik asidi de yok eder. Bebek çamaşırlarının son durulama suyuna 1 fincan sirke koyulabilir.

DEZENFEKTANLAR

Tehlikeli bileşeni:

Amonyak, aromatik hidrokarbonlar, Katyonik deterjanlar, formaldehit, hidrokarbon solventleri, sodyum veya potasyum hidroksit, monoetanolamin, fenol, sodyum borat, sodyumhipoklorit

Potansiyel tehlikeleri:

Tahriş edici, yanıcı ve koroziftir.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır. Temizlik ürünleri birbirlerine karıştırılarak kullanılmamalıdır. Göz ve ciltle temasından kaçınılmalıdır. Buharı solunmamalıdır

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; bol suyla beraber azar azar lavabo ya da tuvalete dökülerek kanalizasyon sistemine verilebilir.

Alternatifi:

Dezenfektan maddeler fazla tüketilmemelidir. Boruların temizliği için; ½ fincan karbonat drene döküldükten sonra ek olarak ½ fincan sirke drenen dökülür. Dren kapatılır ve 15 dakika beklenir. Daha sonra 2 litre su ile durulanır. Dezenfektan maddeler yerine bu işlem haftada bir drenlere uygulanabilir.

DUMAN DEDEKTÖRLERİ (İYONİZE TİP)

Tehlikeli bileşeni:

İyonize gaz dedektörleri çok az miktarda da olsa Amerisium-241 radyoaktif maddesini içerirler.

Potansiyel tehlikeleri:

Düşük seviyede radyoaktiftirler.

Kullanımı :

Kullanılması esnasında etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır.

Bertarafı:

1. Üreticisine iade edilebilir.
2. Fotoelektrik tipli dedektörler çöpe atılabilir.
3. Belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Nan iyonize-fotoelektrik tipli dedektörler tercih edilebilir.

EVSEL TIBBİ ATIKLAR

Potansiyel tehlikeleri:

Evlerden kaynaklanan tıbbi tehlikeli atıklar; enjeksiyon iğneleri ve şırıngalar, aşılar, biyolojik ve patojenik atıklardır. İğne ve şırınga gibi kesici malzemelerin direk çöpe atılması, çöpü taşıyanları, geri kazanım/bertaraf tesisinde çalışan işçileri yaralayabilir. Eğer tıbbi atıklar hastalık yapıcı organizmalarla kontamine olmuşsa, bulaşıcı hastalıkların yayılmasına neden olur.

Bertarafı:

1. Kesici ve diğer tıbbi atıklar bulaşıcı atıklar olarak adlandırılırlar ve evsel atıklardan ayrı olarak bertaraf edilirler. Bu nedenle çöpe ya da geri dönüşüm kutusuna atılmamalıdır.
2. Belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır

FIRIN TEMİZLEYİCİLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Glikol eterler, sodyum ve potasyum hidroksitler, metilen klorür, petrol distile ürünleri

Potansiyel tehlikeleri:

Cilt, göz ve iç organlar için oldukça koroziftir.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Sprey tüpü şeklindeki temizleyicilerin kullanımından kaçınılmalıdır. Koruyucu eldivenler kullanılmalıdır. Ortamın iyice havalanması sağlanmalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Fırının henüz kirlenmiş halde temizlenmesi, kullanılan temizlik maddesi miktarının daha az olmasını sağlar. Ayrıca temizlik için tuz tercih edilebilir. Fırındaki kirletici madde kurumuşsa suyla biraz nemlendirildikten sonra tuzla temizlenebilir.

Fırın temizlenmeden önce temizleme bezi, yağların daha kolay temizlenmesi için sirkeli su içinde bekletilebilir. Temizlik için karbonat kullanılabilir ve çelik bulaşık teli ile fırın temizlenebilir. Toksik ve korozif olmayan fırın temizleyicileri tercih edilebilir.

FLÜORESAN LAMBALAR

Tehlikeli bileşeni:

Civa, PCB'ler

Potansiyel tehlikeleri:

Çok az miktarda da olsa flüoresan lambalarda metalik civa bulunmaktadır. Metalik civa buharlarının solunması sağlık açısından zararlıdır. Yakılması halinde hava kirliliğine, depolanması ya da toprakla teması halinde toprak ve su kirliliğine neden olur.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanmalı ve lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmelidir.

FREN SIVILARI

Tehlikeli bileşeni:

Metil, etil ve bütil eterler veya etilen glikol gibi solventler. Kullanılmış fren sıvısı solventlere ek olarak kurşun gibi ağır metaller de içerebilir.

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Toksik. Yutulması halinde ölümcül sonuçlara neden olabilir. Yere dökülmesi halinde toprak ve su kirliliğine neden olur.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Ciltle direk temas etmemesi gerekir. Teması halinde eller iyice yıkanmalıdır. Ambalajının ağzı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları, ateşten uzak yerlerde saklanmalıdır. Fren sıvısının metal ambalajının paslanması halinde daha büyük plastik bir kaptaki saklanabilir.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

GÜBRELER

Tehlikeli bileşeni:

Amonyum nitrat, amonyum fosfat, amonyum sülfat, kireç,pestisit, potasyum klorür

Potansiyel tehlikeleri:

Yutulması halinde zararlıdır. Gübrenin gerekenden fazla kullanılması halinde yüzeysel ve yer altı suyu kirliliğine neden olur. İçme suyunda nitratın fazla olması 1 yaşın altındaki çocuklarda, yaşlılarda ve bazı hayvanlarda methemoglobinemi hastalığına sebep olur. Fosfatın artması ise sularda alglerin artmasına ve balık ölümlerine neden olur.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Gereken miktardan daha fazla kullanılmamalıdır. Yağmurlu ya da yağmurun beklediği havalarda gübre kullanılmamalıdır. Ağız iyice kapatılmalı, plastik bir ambalaj içerisinde saklanmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacağı ortamlarda tutulmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilmelidir. Gübre pestisit içermiyorsa, boş ambalajlar geri dönüşüm kutusuna atılabilir. Pestisit içeriyorsa boş ambalajların bertarafı hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır.

2. Şayet ambalajda gübre kalmışsa ve gübre pestisit içeriyorsa belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında depolanmalı ve lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmelidir.
3. Gübre pestisit içermiyorsa, kendi ambalajıyla birlikte sağlam bir plastik ambalajın içerisine koyularak çöpe atılabilir.

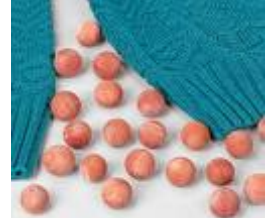
Alternatifi:

Çimenler sıkça biçilmeli ve gübreye olan ihtiyaç azaltılmalıdır. Gübre yerine kompost kullanılabilir. Hatta çimenlerin biçilen yeşil kısımları çimenler için tekrar gübre amaçlı kullanılabilir. Ayrıca yapraklar, meyve ve sebze atıkları da kompost yapılarak bahçede kullanılabilir.

GÜVE YOK EDİCİLER

Tehlikeli bileşeni:

Naftalin, paradiklor benzen

Potansiyel tehlikeleri:

Güve yok ediciler; güveleri yok etmek amacıyla kullanılan uçucu katılardır. Farklı bir kokusu vardır. Şeker gibi görünürler, yenilmesi halinde zehirlenmelere neden olur. Alerji problemi olan kişilere zarar verebilir. Uzun süre buharının solunması halinde karaciğeri, burunu ve boğazı tahriş eder.

Kullanımı :

Kullanımından kaçınılmalıdır. Ancak kullanmak gerekiyorsa etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır..

Hava temizleyicisi olarak asla kullanılmamalıdır. Evde en az oturulan odada kullanılmalıdır.

Ambalajının ağzı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Kullanılmayan giyecekler sık sık havalandırılabilir, giyecek üzerinde güve yumurtasının olup olmadığı kontrol edilebilir. Yünlü ve deriler eğer kullanılmayacak durumdaysa elden çıkarılmalıdır. Yünlüler saklanmadan önce mümkünse sabunla yıkanmalı ve temiz bir şekilde kaldırılmalıdır. Halılar, kilimler ve poltermöbellere vakumlanmalıdır.

HALI TEMİZLEYİCİLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Etilen glikol, monobütül eter, maleikanhidrit, reçine, petroldistileleri, trikloreten, farklı yüzey aktif maddeleri

Potansiyel tehlikeleri:

Toksik. Yanıcı . Cilt ve gözler için irite edicidir.

Kullanımı :

Kullanılması hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Sabun bazlı ürünler tercih edilebilir.

HAVUZ / SPA KİMYASALLARI

Tehlikeli bileşeni:

Brom, kalsiyumklorür, klor, bakır bazlı algisitler, klorlu asitler, polifosfatlar

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Korozyif. Reaktif

Cilt ve gözle teması halinde

yakar. Farklı klorlu bileşiklerin birbirine karıştırılması halinde reaksiyon ya da patlama meydana gelebilir.

Kullanımı :

Farklı havuz kimyasalları birbirine karıştırılmamalıdır. Kimyasalların uygulanması sırasında koruyucu giysiler giyilmeli ve kesinlikle sigara vs. ile yaklaşılmamalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.

2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Havuz içindeki bakteri ve algleri öldürmek için ozon ya da ultraviyole ışık sistemleri dizayn edilebilir. Böylece daha az kimyasal madde kullanılır. Havuz ve spa kimyasalları gerektiği kadar kullanılmalıdır.

İLAÇLAR (KULLANILMAYAN / TARİHİ GEÇMİŞ OLAN)

Potansiyel tehlikeleri:

İlaçların çoğu toksik olup, özellikler yaşlılar ve çocuklar tarafından yutulması halinde çok zararlıdır. Çocukların vücut gelişimlerini henüz tamamlamamış olmaları ve zayıf olmaları nedeniyle potansiyel kimyasal zehirlenme tehlikesi altındadırlar.

Kullanımı :

Kullanımı hususunda prospektüs bilgilerine uyulmalı dikkatle uygulanmalıdır. Ambalajının ağzı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. İlaç tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. İlaç tamamen tüketilmemişse, Belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.
3. Kanser tedavisinde kullanılan ilaçlar ile saç için kullanılan bit ve sirke şampuanlarının ambalajları boş olsa bile çöpe atılmamalıdır. Bertarafı hususunda detaylı bilgi almak için yetkili birimlerle görüşülmelidir.

METAL BOYALARI / TEMİZLEYİCİLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Amonyak, denatüre alkol, tiner, okzalik asit, petrol distileleri,

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, toksik, irite edici

Kullanımı :

Kullanılması hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, boş ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

MOTOR YAĞLARI / YAĞ FİLTRELERİ

Tehlikeli bileşeni:

Krom, kurşun, petrol hidrokarbonları, aromatik hidrokarbonlar, çinko

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Toksik.

Solunması, yutulması ya da ciltle teması

halinde zararlıdır. Uzun zaman motor yağıyla

temas halinde olunması halinde kurşun gibi ağır metaller vücut sistemine ciddi zarar verirler. Motor yağının yere dökülmesi halinde yüzeysel ve yer altı suyu kirlenmesine neden olur.

Kullanımı :

Ciltle temasını en aza indirmek için nitril eldivenleri giyilmelidir. Karbüratör temizleyicileri, solventler, antifirizler, fren sıvıları veya benzinler kullanılmış motor yağı ile karıştırılmamalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

ODA SPREYLERİ / HAVA TEMİZLEYİCİLERİ

Tehlikeli bileşeni:

Formaldehitler, Petrol distileleri, diklorbenzen,

Potansiyel tehlikeleri:

Yüksek konsantrasyonlarda ya da uzun süre solunması halinde akciğerlere zarar verir. Katı haldeki hava temizleyicileri çocuklar ya da evcil hayvanların yeme ihtimalleri nedeniyle tehlikelidir.

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı ve saklanması hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır.

Çocukların ulaşamayacağı, ısı ve sıcaklıktan uzak ortamlarda saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Oda spreyleri kullanılmadan kapı ve pencereler her gün açılarak ortam havalandırılabilir.

OJELER / OJE ÇIKARICILAR

Tehlikeli bileşeni:

Aseton, benzen, etil asetat, formaldehit reçinesi, fenol, toluen, trikresil fosfat, ksilen

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Toksik. Buharı kolayca solunur. Cildi tahriş eder.

Kullanımı :

Hamileler bu ürünleri kullanmamalıdır.

Etiket bilgilerine uygun olarak kullanımına riayet edilmelidir.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.

2.Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Toluen içermeyen ojeler daha az tehlikelidir.

PESTİSİTLER (Böcek, kemirgen, yabancı ot öldürücüler ve fungusitler)

Tehlikeli bileşeni:

45,000'den fazla pestisit çeşidinde

1400'den fazla aktif pestisit

bileşeni bulunmaktadır.

Potansiyel tehlikeleri:

Pestisitlerin uzun zaman ciltle temas

yoluyla absorblanması, solunması ya da

yutulması durumlarında akut veya kronik zehirlenmelere neden olur. Gözlere ve cilde zarar verir. Evcil hayvanlara, yararlı böceklere, kuşlara, hayvanlara ve balıklara toksik etkisi vardır.

Kullanımı :

Pestisitlerin kullanımından mümkünse kaçınılmalıdır. Kullanılması gerekiyorsa bu hususta etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır.

Kullanımı esnasında koruyucu giysiler giyilmelidir.

Pestisitler kendi ambalajlarında, plastik ya da metal bir ambalaj içerisinde saklanabilir.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Etiket bilgileri dikkatle okunmalı ve pestisit tehlikeli madde içermiyorsa tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.

2. Ürün tamamen tüketilmemişse ya da tehlikeli özellik taşıyorsa kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Pestisitlerin herhangi bir alternatifi yoktur. Pestisit kullanımını gerektirecek habitatların oluşması basit tedbirlerle önlenmelidir.

PİLLER

Tehlikeli bileşeni:

Kadmiyum, korozif elektrolitler, kurşun, lityum, civa, nikel, gümüş

Potansiyel tehlikeleri:

Yüksek ısıya maruz kaldığında ya da yakıldığında patlayabilir. Civa gibi toksik ağır metaller içermesi nedeniyle yakılması ya da depolama alanlarında diğer atıklarla birlikte depolanması halinde su ve hava kirliliğine neden olur.

Kullanımı :

Çocukların ulaşamayacağı, ısı ve sıcaklıktan uzak ortamlarda saklanmalıdır. En yakın atık pil toplama noktasına ulaştırılmalıdır.

Bertarafı:

Atık piller çöpe atılmamalıdır. Atık pil toplama noktalarına ulaştırılmalıdır.

Alternatifi:

Şarj edilebilir piller.

RESİM VE EL SANATLARI MALZEMELERİ

Tehlikeli bileşeni:

Formaldehitler, Petrol distileleri, diklorbenzen,

Potansiyel tehlikeleri:

Yapısında bulunan kimyasal maddeler nedeniyle solunması, yutulması ya da ciltle teması halinde zarar verir. Bu malzemelerin kullanılması sırasında ortamın havalandırması iyi olmalıdır.

Kullanımı :

Kullanımı ve saklanması hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır. Yenmemeli ve içilmemelidir. Çocukların ulaşamayacağı ortamlarda saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı kuru olarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Aerosol spreyle yerine fırça,
Solvent bazlı boyalar yerine su bazlı boyalar,
Çocukların ev ödevlerinde pastel boyalar, tebeşir vs. yerine doğal malzemeler ya da su bazlı ürünler tercih edilebilir.

SAÇ BOYALARI

Tehlikeli bileşeni:

Kadmiyum klorür, kobalt klorür,
bakır klorür, kurşun asetat, gümüş nitrat

Potansiyel tehlikeleri:

Gazı gözlerde ve akciğerde iritasyona neden olur, yutulması halinde çok tehlikelidir.

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse, kendi ambalajı içerisinde saklanmalı ve belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

SAÇ JÖLESİ

Tehlikeli bileşeni:

Amonyum tiyo glikolat

Potansiyel tehlikeleri:

Ciltte döküntüye, cilt altında ise kılcal damar kanamalarına neden olabilir.

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı suyla çalkalanarak geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse, kendi ambalajı içerisinde saklanmalı ve belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Amonyak içermeyen ürünler kullanılabilir.

SAÇ SPREYİ

Tehlikeli bileşeni:

Aerosoller, polivinilprolidin

Potansiyel tehlikeleri:

Akciğer ve böbrek rahatsızlıklarına neden olur.

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse, kendi ambalajı içerisinde saklanmalı ve belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

SOLVENT BAZLI BOYALAR

Tehlikeli bileşeni:

Alkil reçinesi, kerosen, kurşun, litofon, civa, metilen klorür, metil etil keton, titanyum dioksit, toluen, triklor etan, ksilen

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, toksik, cilt ve gözleri tahriş edici,

Kullanımı ve depolanması

İhtiyaç kadar satın alınmalı ve yeteri kadar kullanılmalıdır. Boyanın kullanımı esnasında ortamın iyi havalandırılması gerekir. Bileşimindeki solvent miktarının fazla olması nedeniyle özellikle hamile

bayanların bu tür boyalardan uzak durması gerekir. Solvent bazlı boyalar ateşten uzakta bulundurulmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Eğer boyanın içeriğinde kurşun yoksa en iyi bertaraf yöntemi ürünün tamamen tüketilip, ambalajının geri dönüşüm kutusuna atılmasıdır.
2. Boya kutusunda kalan boya kupkuru olmuşsa ve kurşun içermiyorsa boya kutusu geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
3. Kurşun içeren boyalar ile kutusunda kurumamış halde olan boyalar; belediyenin atık yönetimi birimiyle görüşülmeli ve evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Su bazlı boyalar tercih edilebilir.

SU BAZLI BOYALAR

Tehlikeli bileşeni:

Akrilik reçinesi, etilen glikol, kurşun, civa

Potansiyel tehlikeleri:

İç mekanlarda kullanılan boyalar daha az tehlikelidir. Ancak dış yüzeyler için kullanılan boyalarda civalı pestisit olma ihtimali nedeniyle solunması halinde toksik etki gösterir.

Kullanımı ve depolanması

İhtiyaç kadar satın alınmalı ve kullanılmalıdır.

Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Uçuculuğu ve tehlikesi daha az olan boyalar tercih edilebilir.

TRANSMİSYON SIVISI

Tehlikeli bileşeni:

Petrol distileleri

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı. Yere dökülmesi, çöpe atılması halinde yüzeysel ve yer altı suyu kirliliğine neden olur.

Kullanımı ve depolanması

Transmisyon sıvısının değişimi sırasında ciltle temasından kaçınılmalıdır. Koruyucu eldiven ve giysiler kullanılmalıdır. Çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır. Motor yağı veya diğer araç yağlarıyla karıştırılmamalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

YAĞ ÇÖZÜCÜLER (OTOMOBİLLER İÇİN)

Tehlikeli bileşeni:

Karbon tetraklor, metilen klor, metil etil keton, perkloretilen, toluen, trikloretilen, ksilen

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, Toksik

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı ve saklanması hususunda etiket bilgilerine uyulmalıdır. Kapağı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacağı ortamlarda saklanmalıdır.

Bertarafı:

Belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Solvent bazlı yağ çözücüler yerine alternatif ürünler kullanılmalıdır.

YAĞLAMA YAĞI / MAKİNA YAĞI

Tehlikeli bileşeni:

Alifatik ve aromatik hidrokarbonlar
(benzen naftalin, toluen, ksilen)

Potansiyel tehlikeleri:

Yanıcı, Toksik

Kullanımı ve depolanması

Cilde temas etmemesi gerekir bunun için nitril eldivenleri kullanılabilir. Ambalajının ağzı sıkıca kapatılmalı, çocukların ve ev hayvanlarının ulaşamayacakları yerlerde saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Kapı tokmağı ve mandalının yağlanması için mineral yağlar kullanılabilir. Kilitler için kuru toz grafitler kullanılabilir.

YAPIŞTIRICILAR VE TUTKALLAR

Tehlikeli bileşeni:

Naftalin, fenol, etanol, vinil klorit,
formaldehit, akrilonitril

Potansiyel tehlikeleri:

Solvent bazlı yapıştırıcılar en tehlikeli tip olup etiketinde “yanıcı”, “kolaylıkla tutuşabilir” ya da “petrol distileleri içerir” bilgileri bulunur. Yanıcı, patlayıcı, cildi tahriş edici, ciğerlere zarar verici, korozif, cilt ve gözleri yakıcı etkileri vardır.

Kullanımı ve depolanması

Beyaz yapıştırıcı, stik yapıştırıcılar ya da mümkünse sarı yapıştırıcılar kullanılabilir. Solvent bazlı yapıştırıcılar kullanımı esnasında lens kullanılmamalıdır. Yapıştırıcı tamamen tüketilmelidir. Kapağı sıkıca kapatılarak, ateşten uzak, çocukların ulaşamayacakları kapalı bir ortamda saklanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Solvent bazlı yapıştırıcılar yerine stik yapıştırıcılar ya da daha az tehlikeli olanlar tercih edilebilir.

YOSUN ÖLDÜRÜCÜLER

Tehlikeli bileşeni:

Amonyum sülfat, bakır sülfat, demir sülfat, sodyum penta klor fenat, çinko klorür, çinko sülfat

Potansiyel tehlikeleri:

Korozif. İnsanlara, hayvanlara, bitkilere ve balıklara toksik etkisi vardır.

Kullanımı ve depolanması

Kullanımı hususunda etiket bilgilerine uyulmalı ve dikkatle uygulanmalıdır. Fıskiye ya da sprey sistemine sahip tanklarla etkili bir uygulama sağlanmalıdır.

Bertarafı:

1. Ürün tamamen tüketilip, ambalajı geri dönüşüm kutusuna atılabilir.
2. Ürün tamamen tüketilmemişse; kendi ambalajında saklanmalı ve belediyenin evsel tehlikeli atıkların yönetimi çalışması kapsamında toplanması ve bertaraf/geri kazanım tesislerine gönderilmesi sağlanmalıdır.

Alternatifi:

Biyolojik olarak parçalanabilir, sabun bazlı yosun öldürücüler kullanılabilir. Bunlar daha az toksik olmakla beraber balıklar ve diğer suda yaşayan canlılar için toksik etkisi bulunmaktadır.

T.C.
Çevre ve Orman
Bakanlığı

